

OBSAH

PREDHOVOR K PRVÉMU VYDANIU	3
PREDHOVOR K DRUHÉMU VYDANIU	4
POUŽITÉ ZNAČKY	5

Prvá časť VŠEOBECNÁ ČASŤ

Prvá hlava

SÚKROMNÉ PRÁVO

§ 1. DUALIZMUS VEREJNÉHO A SÚKROMNÉHO PRÁVA.	9
§ 2. ZÁSADY SÚKROMNÉHO PRÁVA	11
I. Zásada rovnosti účastníkov.	12
II. Zásada individuálnej autonómie (sloboda vôle)	14
III. Zásada „všetko je dovolené, čo nie je zakázané“	17
IV. Zásada ekvity	17
V. Zásada zákazu zneužitia subjektívnych práv	20
VI. Zásada istoty a stability v súkromnoprávných vzťahoch	24
VII. Zásada prevencie	26
§ 3. SYSTÉM SÚKROMNÉHO PRÁVA	26
§ 4. POVAHA, PODSTATA A POJEM OBČIANSKEHO PRÁVA	29
§ 5. VZŤAH OBČIANSKEHO PRÁVA K INÝM ODVETVIAM SÚKROMNÉHO PRÁVA	33

Druhá hlava

HISTORICKÝ VÝVOJ OBČIANSKEHO (SÚKROMNÉHO) PRÁVA NA SLOVENSKU

§ 1. VÝVOJ OBČIANSKEHO PRÁVA DO VZNIKU ČESKO-SLOVENSKA	39
I. Od najstarších dôb po zánik Veľkej Moravy	39
II. Vývoj občianskeho práva v Uhorsku	40
§ 2. VÝVOJ OBČIANSKEHO PRÁVA V ČESKO-SLOVENSKU	44
I. Medzivojnové obdobie	44
II. Vývoj od roku 1945 do roku 1950	45
III. Občiansky zákonník z roku 1950.	48
IV. Občiansky zákonník z roku 1964.	53
V. Vývoj občianskeho práva po roku 1989	57

§ 3. OBČIANSKE PRÁVO V SAMOSTATNEJ SLOVENSKEJ REPUBLIKE . . .	60
I. Parciálne zmeny základnej občianskoprávnej úpravy	60
II. Pripravovaná rekodifikácia Občianskeho zákonníka.	62

Tretia hlava

**EURÓPSKE PRÁVO A JEHO VPLYV
NA SLOVENSKE SÚKROMNÉ PRÁVO**

§ 1. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA EURÓPSKEHO KOMUNITÁRNEHO SÚKROMNÉHO PRÁVA.	68
I. Unifikácia prostredníctvom uzavierania zmlúv a harmonizácia prostredníctvom vydávania smerníc	73
II. Privátne pokusy pri vytváraní európskeho súkromného práva . . .	76
§ 2. HARMONIZÁCIA SLOVENSKEHO SÚKROMNÉHO PRÁVA S EURÓPSKYM SÚKROMNÝM PRÁVOM	78
I. Doterajší postup a stav aproximácie	78
II. Navrhovaná implementácia ďalších európskych smerníc	80

Štvrtá hlava

PRAMENE A SYSTÉM OBČIANSKEHO PRÁVA

§ 1. POJEM A VÝPOČET PRAMEŇOV OBČIANSKEHO PRÁVA	85
§ 2. SYSTÉM OBČIANSKEHO PRÁVA A SYSTEMATIKA OBČIANSKEHO ZÁKONNÍKA.	92

Piata hlava

PRÁVNE SKUTOČNOSTI

§ 1. PRÁVNÝ DÔVOD A PRÁVNE SKUTOČNOSTI	99
I. Právny dôvod	99
II. Právne skutočnosti a ich následky	100
III. Triedenie právnych skutočností	101
§ 2. ÚKONY	102
I. Pojem a druhy úkonov	102
II. Právne úkony	103
A. Pojmové znaky právnych úkonov	103
1. Vôľa	103
2. Prejav vôle	104
3. Právne následky prejavenej vôle	106
B. Typy a druhy právnych úkonov	107
C. Vznik právnych úkonov	109
D. Náležitosti právnych úkonov	113
1. Náležitosti subjektu (osoby)	113

2. Náležitosti vôle	113
3. Náležitosti prejavu	116
4. Náležitosti pomeru vôle a prejavu	117
5. Náležitosti predmetu	118
E. Obsah právneho úkonu	119
F. Výklad právnych úkonov	120
G. Právne následky vadnosti právnych úkonov	121
1. Zdanlivé a vadné právne úkony.	121
2. Neplatnosť právnych úkonov	121
3. Odporovateľné právne úkony	123
4. Jednostranné odstúpenie od zmluvy	125
H. Protiprávne úkony	126
§ 3. VYTVORENIE VECI ALEBO DIELA	126
§ 4. KONŠTITUTÍVNE ROZHODNUTIA ŠTÁTNEHO ORGÁNU.	126
§ 5. UDALOSTI A PROTIPRÁVNE STAVY.	127
§ 6. PRÁVNE DOMNIENKY A FIKCIE	128
Šiesta hlava	
OBČIANSKOPRÁVNÝ VZŤAH	
§ 1. VŠEOBECNÝ VÝKLAD	129
§ 2. SUBJEKTY OBČIANSKOPRÁVNÝCH VZŤAHOV.	130
I. Právna spôsobilosť	130
II. Fyzické osoby	131
A. Všeobecný výklad	131
B. Právna spôsobilosť fyzických osôb.	132
1. Spôsobilosť na práva a povinnosti	132
2. Spôsobilosť na právne a protiprávne úkony	133
III. Právnické osoby	134
A. Všeobecný výklad	134
B. Pojem právnická osoba	135
C. Všeobecné znaky právnických osôb	136
D. Druhy právnických osôb	139
E. Vznik a zánik právnických osôb	144
F. Štát ako účastník občianskoprávných vzťahov.	145
IV. Blízke osoby a pojem domácnosť	146
§ 3. ZASTÚPENIE	147
I. Pojem a druhy zastúpenia	147
II. Spoločné ustanovenia o zastúpení	149
A. Zákonné zastúpenie	150
B. Zmluvné zastúpenie	152

§ 4. OSOBNOSTNÉ PRÁVA A ICH OCHRANA	156
I. Všeobecný výklad.	156
II. Pojem a povaha osobnostných práv	157
III. Predmet ochrany	158
A. Právo na česť a dôstojnosť.	159
B. Právo na meno	159
C. Právo na prejavy osobnej povahy zachytené na hmotnom substráte	159
D. Právo na telesnú integritu.	160
E. Právo na osobné súkromie	160
IV. Všeobecné podmienky vzniku práva na ochranu	160
V. Subjekt ochrany (oprávnený).	162
VI. Subjekt (pôvodca) zásahu	162
VII. Právne prostriedky ochrany	163
§ 5. PREDMET OBČIANSKOPRÁVNÝCH VZŤAHOV	164
I. Pojem predmet občianskoprávných vzťahov	164
II. Veci v občianskoprávnom zmysle	165
A. Pojem vec	165
B. Triedenie vecí	168
C. Hlavná vec a jej príslušenstvo	170
D. Súčasť veci	171
III. Právo ako predmet právneho vzťahu.	172
IV. Imateriálne hodnoty	173
§ 6. OBSAH OBČIANSKOPRÁVNÝCH VZŤAHOV	173
I. Subjektívne práva a povinnosti.	173
II. Druhy subjektívnych práv	173
§ 7. VÝKON A OCHRANA OBČIANSKÝCH PRÁV	175
I. Výkon občianskych práv	175
II. Ochrana občianskych práv	176

Siedma hlava

VÝZNAM ČASU V OBČIANSKOM PRÁVE

§ 1. VŠEOBECNE	179
§ 2. URČENIE ČASU A POČÍTANIE LEHÔT.	181
I. Spôsoby určenia času v občianskom hmotnom práve	181
II. Pravidlá počítania času v občianskom hmotnom práve	183
§ 3. PREMLČANIE	187
§ 4. PREKLÚZIA	192

§ 5. ČASOVÉ OBMEDZENIE TRVANIA VÝLUČNÝCH PRÁV V OBLASTI PRÁVA DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA	194
§ 6. VYDRŽANIE	194
§ 7. INTERTEMPORÁLNE USTANOVENIA OBČIANSKOPRÁVNÝCH PREDPISOV	194
VÝBER Z LITERATÚRY K VŠEOBECNEJ ČASTI	196

Druhá časť VECNÉ PRÁVA

Ôsma hlava

PODSTATA A DRUHY VECNÝCH PRÁV

§ 1. POJEM VECNÉ PRÁVA	203
§ 2. DRUHY VECNÝCH PRÁV	205

Deviata hlava

VLASTNÍCKE PRÁVO

§ 1. POJEM VLASTNÍCTVO A VLASTNÍCKE PRÁVO.	208
§ 2. OBSAH, VÝKON A OBMEDZENIE VLASTNÍCKEHO PRÁVA.	211
I. Obsah vlastníckeho práva	211
II. Výkon a obmedzenie vlastníckeho práva.	212
§ 3. SUBJEKTY A PREDMET VLASTNÍCKEHO PRÁVA.	219
§ 4. OCHRANA VLASTNÍCKEHO PRÁVA.	227
I. Všeobecne o ochrane vlastníckeho práva	227
II. Žaloba na vydanie veci (rei vindicatio)	228
III. Zapieracia žaloba (actio negatoria).	231
§ 5. NADOBÚDANIE VLASTNÍCKEHO PRÁVA.	232
I. Všeobecne o nadobúdaní vlastníckeho práva	232
II. Nadobúdanie vlastníckeho práva zmluvou.	234
III. Nadobúdanie vlastníckeho práva rozhodnutím štátneho orgánu	236
IV. Nadobúdanie vlastníckeho práva na základe iných skutočností ustanovených zákonom.	237
A. Vydržanie	237
B. Nadobudnutie vlastníckeho práva k strateným, skrytým a opusteným veciam	240
C. Nadobudnutie vlastníckeho práva vytvorením novej veci.	241
D. Nadobudnutie vlastníckeho práva prírastkom a spracovaním	241
E. Nadobudnutie vlastníckeho práva príklepom licitátora.	243
F. Nadobudnutie vlastníckeho práva k neoprávnenej stavbe	244
G. Nadobudnutie vlastníckeho práva priamo zákonom	246

§ 6. ZÁNİK VLASTNÍCKEHO PRÁVA	247
§ 7. PODIELOVÉ SPOLUVLASTNÍCTVO	249
I. Vymedzenie podielového spoluvlastníctva	249
II. Obsah podielového spoluvlastníctva	251
A. Práva a povinnosti vo vzájomnom vzťahu spoluvlastníkov týkajúce sa hospodárenia so spoločnou vecou	251
B. Práva a povinnosti všetkých spoluvlastníkov vo vzťahu k tretím osobám týkajúce sa celej veci	253
C. Práva a povinnosti spoluvlastníka týkajúce sa možnosti nakladania so spoluvlastníckym podielom	253
III. Zánik podielového spoluvlastníctva	255
A. Zrušenie spoluvlastníctva dohodou spoluvlastníkov	256
B. Zrušenie podielového spoluvlastníctva rozhodnutím súdu	257
§ 8. BEZPODIELOVÉ SPOLUVLASTNÍCTVO MANŽELOV.	261
I. Pojem bezpodielové spoluvlastníctvo manželov	261
II. Predmet a rozsah zákonného bezpodielového spoluvlastníctva	263
III. Vznik zákonného bezpodielového spoluvlastníctva	267
IV. Obsah zákonného bezpodielového spoluvlastníctva	268
V. Zánik zákonného bezpodielového spoluvlastníctva	275
VI. Vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva	277
VII. Dohodou modifikované bezpodielové spoluvlastníctvo	282

Desiata hlava

DRŽBA

§ 1. POJEM DRŽBA	286
§ 2. DRŽBA A DETENCIA	287
§ 3. DRŽBA OPRÁVNENÁ A NEOPRÁVNENÁ	288

Jedenásta hlava

VECNÉ PRÁVA K CUDZEJ VECI

§ 1. VECNÉ BREMENÁ	291
I. Pojem, podstata a funkcia vecných bremien	291
II. Subjekty a predmet právneho vzťahu vecného bremena.	292
III. Vznik vecných bremien.	293
IV. Obsah právneho vzťahu vecného bremena	296
V. Zánik vecných bremien.	297
§ 2. ZÁLOŽNÉ PRÁVO	299
I. Právna úprava záložného práva	299

II.	Pojem, funkcia a povaha záložného práva	300
III.	Predmet záložného práva	304
IV.	Vznik záložného práva	306
A.	Všeobecne o vzniku záložného práva	306
B.	Záložná zmluva	308
C.	Dedičská dohoda	313
D.	Rozhodnutie súdu alebo správneho orgánu	314
E.	Vznik záložného práva zo zákona	318
V.	Povaha a podstata Notárskeho centrálného registra záložných práv	319
VI.	Obsah záložnoprávneho vzťahu	320
VII.	Výkon záložného práva.	322
A.	Priamy výkon záložného práva záložným veriteľom	323
B.	Predaj zálohu na dražbe.	328
C.	Predaj zálohu súdom alebo exekútorom	329
VIII.	Zánik záložného práva	329
§ 3.	ZÁDRŽNÉ PRÁVO	330
I.	Pojem zádržné právo a jeho podstata	330
II.	Vznik zádržného práva	332
III.	Obsah zádržného práva	332
IV.	Zánik zádržného práva	333
Dvanásta hlava		
KATASTER NEHNUTEĽNOSTÍ		
§ 1.	PODSTATA A FUNKCIA KATASTRA NEHNUTEĽNOSTÍ	334
§ 2.	ZÁPISY DO KATASTRA NEHNUTEĽNOSTÍ	338
I.	Vklad	339
II.	Záznam	342
III.	Poznámka.	344
§ 3.	ZÁSADY PRÁVNEJ ÚPRAVY KATASTRA NEHNUTEĽNOSTÍ.	345
I.	Zásada vkladania (intabulácie)	346
II.	Zásada verejnosti (formálnej publicity)	346
III.	Zásada hodnovernosti (materiálnej publicity)	347
IV.	Zásada voľnosti	347
V.	Zásada legality	347
VI.	Zásada priority	348
VII.	Zásada špeciality	348
VÝBER Z LITERATRY K VECNÝM PRÁVAM		349

Tretia časť DEDIČSKÉ PRÁVO

Trinásta hlava

VŠEOBECNE O DEDENÍ

§ 1. DEDENIE A DEDIČSKÉ PRÁVO	353
§ 2. PRAMENE DEDIČSKÉHO PRÁVA	358
§ 3. CHARAKTERISTICKÉ ZNAKY PRÁVNEJ ÚPRAVY.	358
§ 4. FUNKCIE DEDIČSKÉHO PRÁVA	360
§ 5. ZÁKLADNÉ ZÁSADY DEDENIA	361
I. Univerzálna sukcesia	361
II. Nadobúdanie dedičstva okamihom smrti poručiteľa	362
III. Akrescencia.	362
IV. Dedičská reprezentácia.	363
§ 6. PREDPOKLADY DEDENIA	363
I. Smrť fyzickej osoby.	364
II. Existencia dedičstva	365
A. Dedičstvo	365
B. Predmet dedičstva.	366
III. Dedičský titul	368
IV. Dedičská spôsobilosť	369
A. Spôsobilý dedič	369
B. Dedičská nespôsobilosť	370
§ 7. VYDEDENIE	373
§ 8. ODMIETNUTIE DEDIČSTVA.	374
§ 9. NADOBUDNUTIE DEDIČSTVA	377
§ 10. OCHRANA OPRÁVNENÉHO DEDIČA.	382

Štrnásta hlava

DEDENIE ZO ZÁKONA

§ 1. VŠEOBECNE O DEDENÍ ZO ZÁKONA	385
§ 2. DEDIČSKÉ SKUPINY	387
I. Prvá skupina dedičov.	387
II. Druhá skupina dedičov.	388
III. Tretia skupina dedičov	390
IV. Štvrtá skupina dedičov	391

Pätnästa hlava

DEDENIE ZO ZÄVETU

§ 1. VŠEOBECNE O DEDENÍ ZO ZÄVETU	392
§ 2. POJEM ZÄVET.	393
§ 3. OBSAHOVÉ NÄLEŽITOSTI ZÄVETU	394
§ 4. FORMÄLNE NÄLEŽITOSTI ZÄVETU	397
§ 5. ZRUŠENIE ZÄVETU.	400
VÝBER Z LITERATRY K DEDIČSKÉMU PRÄVU	403
VECNÝ REGISTER.	405